

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 6Tdo/35/2018
Identifikačné číslo spisu: 7615010578
Dátum vydania rozhodnutia: 24.04.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Gabriela Šimonová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:7615010578.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Šimonovej a sudcov JUDr. Štefana Micháliku a JUDr. Viliama Dohňanského, v trestnej veci obvineného U. H. pre prečin krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. a) Trestného zákona v spolupáchateľstve podľa § 20 Trestného zákona a iné, na neverejnom zasadnutí konanom 24. apríla 2019 v Bratislave o dovolaní obvineného proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 22. marca 2018, sp. zn. 7To/18/2018, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Tr. por. dovolanie obvineného U. H. sa o d m i e t a .

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves z 27. septembra 2017, sp. zn. 3T/102/2015, bol obvinený U. H. uznaný za vinného v bode 1 zo spáchania prečinu krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. a) Tr. zák. v spolupáchateľstve podľa § 20 Tr. zák. a v bode dva z prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, 2 písm. a), b) Tr. zák. s použitím § 138 písm. a) Tr. zák. a § 139 ods. 1 písm. a) Tr. zák., a to na tom skutkovom základe, že

v bode 1

v dobe od 21.30 hod. dňa 10. októbra 2014 do 10.30 hod. dňa 12. októbra 2014 v obci N., na ulici C. č. XXX, okres K., po predchádzajúcej vzájomnej dohode, vnikol spoločne s toho času odsúdeným N. D. do areálu priemyselného parku, a to tak, že podliezli oplotenie priemyselného parku v jeho zadnej časti pri železničnej trati, prišli k budove, vedľa ktorej bolo zaparkované nákladné motorové vozidlo SCANIA G440, TEČ, evidenčného čísla K. XXX Z. a zatiaľ čo obvinený N. D. dával pozor, tak obvinený U. H. išiel k uvedenému nákladnému motorovému vozidlu, nezisteným predmetom a spôsobom vypáčil veko palivovej nádrže, ktoré bolo v čase skutku zabezpečené uzamykacím mechanizmom a následne za pomoci gumovej hadice, ktorú si priniesol so sebou, postupne odčerpával a odcudzil najmenej 80 l motorovej nafty, čím takto svojím konaním spôsobili spoločnosti Z., N., škodu na odcudzenej motorovej nafte vo výške najmenej 104,94 €,

v bode 2

dňa 15. októbra 2014 v čase okolo 00.15 hod. v obci N., okres K., na príjazdovej ceste pred bytovým domom na ulici C. č. XXX/X, v podnapitom stave kvôli nezhodám týkajúcich sa prístupovej cesty sa vyhrážal poškodeným so slovami, že ich zabije vyháňajúc sa s mačetou v ruke, ktorou sa oháňal okolo seba držiac ju nad hlavou Z. S. a jeho synovi ml. W. H., nar. XX.X.XXXX, takým spôsobom, že to u poškodených vyvolalo obavy o ich zdravie a život, pričom následne opakovane udrel ml. W. H. mačetou po pravom a ľavom ramene, čím mu spôsobil zranenia, a to odreniny pravého ramena, odreniny ľavého ramena a pleca a pomliaždenie dolnej časti ľavého ramena ľahkého stupňa, ktoré si nevyžiadala liečenie a práceneschopnosť poškodeného.

Za to bol obvinený U. H. podľa § 360 ods. 2 Tr. zák. s použitím § 41 ods. 1 Tr. zák., § 38 ods. 4 Tr. zák., § 37 písm. h), m) Tr. zák. odsúdený na úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 24 (dvadsaťštyri) mesiacov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. b) Tr. zák. ho súd na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. bola obvinenému uložená povinnosť zaplatiť poškodenej spoločnosti Z., so sídlom N., F., škodu vo výške 104,94 €, pričom tento záväzok je solidárny s povinnosťou nahradiť škodu poškodenému odsúdeným N. D. na podklade trestného rozkazu Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 3T 102/2015 zo dňa 25.8. 2015, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 23. septembra 2015.

Proti tomuto rozhodnutiu podal obvinený U. H. odvolanie. Krajský súd v Košiciach o ňom rozhodol uznesením z 22. marca 2018, sp. zn. 7To/18/2018 tak, že ho podľa § 319 Tr. por. zamietol.

Obvinený U. H. podal prostredníctvom jeho obhajcu JUDr. Ivana Čurilla dovolanie smerujúce proti naposledy zmienenému rozhodnutiu odvolacieho súdu z 22. marca 2018, sp. zn. 7To/18/2018. Ako dovolacie dôvody obvinený uplatnil tie podľa § 371 ods. 1 písm. c) a písm. d) Tr. por.

V súvislosti s uplatneným dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. obvinený U. H. namietal, že mu prvostupňový súd ustanovil za obhajkyňu JUDr. Danicu Holkovú, ktorá už v prípravnom konaní bola ustanovená za obhajkyňu spoluobvinenému N. D.. Bol toho názoru, že jeho právo na obhajobu bolo porušené podstatným spôsobom, nakoľko mu za obhajcu bola ustanovená obhajkyňa, ktorá predtým zastupovala spoluobvineného v rovnakej trestnej veci.

Pokiaľ ide o dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. d) Tr. por. obvinený tvrdil, že verejné zasadnutie v štádiu konania pred odvolacím súdom vytyčené na 22. marca 2018 bolo vykonané v jeho neprítomnosti, hoci na to neboli splnené zákonné podmienky.

Záverom obvinený navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“), ako súd dovolací, rozsudkom vyslovil, že bol porušený § 371 ods. 1, písm. c) a § 371 ods. 1, písm. d) Tr. por. v neprospech obvineného a zrušil uznesenie Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 7To 18/2018 zo dňa 22.03.2018.

K podanému dovolaniu sa vyjadril prokurátor Okresnej prokuratúry Spišská Nová Ves. Poukázal na to, že pokiaľ ide o dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. k zásadnému spôsobu porušenia práva na obhajobu v posudzovanom prípade nedošlo. Samotná skutočnosť, že obhajkyňa JUDr. Danica Holková, ktorá v prípravnom konaní zastupovala N. D. a následne v štádiu hlavného pojednávania bola ustanovená ako obhajkyňa obvinenému U. H., nezakladá konflikt záujmov, pretože v čase jej ustanovenia U. H. už nebola obhajkyňou odsúdeného N. D.. K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. d) Tr. por. prokurátor Okresnej prokuratúry Spišská Nová Ves dôvodne predpokladal, že odvolací súd vykonal verejné zasadnutie bez prítomnosti obvineného za splnenia zákonných podmienok. Navrhol tak, aby najvyšší súd podľa § 382 písm. c) Tr. por. dovolanie odmietol.

Najvyšší súd ako dovolací súd (§ 377 Tr. por.) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní obvineného

skúmal procesné podmienky pre jeho podanie a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu (§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. h) Tr. por. a § 566 ods. 3 Tr. por.), osobou oprávnenou na jeho podanie (§ 369 ods. 2 písm. b) Tr. por.), prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Tr. por.), v zákonnej lehote (§ 370 ods. 1 Tr. por.), na príslušnom súde (§ 370 ods. 3 Tr. por.), že spĺňa obligatórne obsahové náležitosti (§ 374 ods. 1, ods. 2 Tr. por.) a tiež, že obvinený pred jeho podaním využil svoje právo podať riadny opravný prostriedok, o ktorom bolo rozhodnuté (§ 372 ods. 1 Tr. por.).

Najvyšší súd následne na neverejnom zasadnutí podľa § 381 Tr. por. zistil, že podané dovolanie nie je dôvodné a podľa § 382 písm. c) Tr. por. ho odmietol, keďže je zrejmé, že dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) a písm. d) Tr. por. nie sú splnené.

Dovolací súd úvodom pripomína, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok. Nielen z označenia tohto opravného prostriedku ako mimoriadneho, ale predovšetkým zo samotnej úpravy dovolania v Trestnom poriadku je zrejmé, že dovolanie nie je určené k náprave akýchkoľvek pochybení súdov, ale len tých najzávažnejších, mimoriadnych, procesných a hmotnoprávných chýb. Tie sú ako dovolacie dôvody taxatívne uvedené v ustanovení § 371 ods. 1 Tr. por., pričom v porovnaní s dôvodmi zakotvenými v Trestnom poriadku pre zrušenie rozsudku v odvolacom konaní sú koncipované podstatne užšie.

Dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktorým bola vec právoplatne skončená. Predstavuje tak výnimočný prielom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Preto sú možnosti podania dovolania, vrátane dovolacích dôvodov, striktné obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia riadna opravná inštancia a dovolanie nebolo chápané len ako „ďalšie“ odvolanie.

Podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. dovolanie možno podať, ak zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu.

Vo všeobecnosti k dovolaciemu dôvodu ustanovenia § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. najvyšší súd poukazuje na to, že právo na obhajobu je jedným zo základných atribútov spravodlivého procesu a je potrebné ho chápať ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu.

Tento dôvod môže byť naplnený len v takom prípade, ak zistené porušenie práva na obhajobu bolo zásadné (teda nie akékoľvek, resp. nie každé porušenie práva obvineného na obhajobu zakladá daný dovolací dôvod). V danej súvislosti pritom najvyšší súd upozorňuje na skutočnosť, že pod zásadným porušením práva na obhajobu možno rozumieť stav, ak došlo v trestnom konaní k pochybeniu, ktoré malo, resp. mohlo mať vplyv na konečný výsledok tohto konania.

Pri posudzovaní, či bolo zásadným spôsobom porušené právo obvineného na obhajobu, sú dôležité konkrétne okolnosti prípadu, ktoré je potrebné vyhodnotiť individuálne, ako i vo vzájomných súvislostiach. Konkrétne k dovolacej námietke subsumovateľnej pod dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por., má najvyšší súd za preukázané, že ustanovením obhajkyne JUDr. Danice Holkovej, ktorá v prípravnom konaní zastupovala spoluobvineného N. D. a následne v štádiu hlavného pojednávania bola ustanovená ako obhajkyňa obvinenému U. H., nebol založený konflikt záujmov.

Zo spisového materiálu vyplýva, že JUDr. Danica Holková bola v prípravnom konaní ustanovená za obhajkyňu obvinenému N. D.. Trestným rozkazom Okresného súdu Spišská Nová Ves z 25. augusta 2015, sp. zn. 3T/102/2015, bol N. D. právoplatne odsúdený. Preto keď bola JUDr. Danica Holková v konaní pred tým istým súdom ustanovenou obhajkyňou obvinenému U. H., nemohlo ísť o porušenie jeho práva na obhajobu. Táto okolnosť však musela byť obvinenému známa už v pôvodnom konaní a nenamietal ju najneskôr v konaní pred odvolacím súdom. V súlade so znením ustanovenia § 371 ods. 4 Tr. por. túto námietku v dovolaní ani nemohol použiť, avšak najvyšší súd sa s ňou vysporiadal nad rámec potrebného.

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. teda nebol splnený.

V zmysle § 371 ods. 1 písm. d) Tr. por. dovolanie možno podať, ak hlavné pojednávanie alebo verejné zasadnutie bolo vykonané v neprítomnosti obvineného, hoci na to neboli splnené zákonné podmienky. Vo vzťahu k tomuto dovolaciemu dôvodu obvinený namietal, že verejné zasadnutie zo dňa 22. marca 2018 sa konalo bez jeho prítomnosti hoci na to ustanovenej obhajkyňi JUDr. Danici Holkovej nedal písomný súhlas.

Podľa § 36 ods. 4 Tr. por. za včasnosť zvolenia obhajcu, ako aj za včasnosť podania žiadosti o ustanovenie obhajcu podľa § 40 ods. 2 zodpovedá obvinený; pri zmene obhajcu nie je zvolenie obhajcu alebo ustanovenie obhajcu podľa § 40 ods. 2 dôvodom na zmenu termínu už nariadeného úkonu trestného konania.

Podľa § 39 ods. 1 Tr. por. obvinený alebo iná oprávnená osoba zvolí obhajcu tým, že písomne splnomocní obhajobou advokáta.

Podľa § 40 ods. 2 Tr. por. obvinenému, ktorý nemá dostatočné prostriedky na úhradu trov obhajoby a požiadava o ustanovenie obhajcu, je povinný v prípravnom konaní sudca pre prípravné konanie a v konaní pred súdom predseda senátu ustanoviť obhajcu z advokátov aj v prípade, že neexistujú dôvody povinnej obhajoby. Skutočnosť, že nemá dostatočné prostriedky, musí obvinený preukázať.

Podľa § 43 ods. 3 Tr. por. skôr zvolený alebo ustanovený obhajca je však povinný plniť svoje povinnosti až do skutočného prevzatia obhajoby iným zvoleným alebo ustanoveným obhajcom.

Podľa § 44 ods. 4 Tr. por. ak nebolo splnomocnenie obhajcu pri jeho zvolení alebo ustanovení vymedzené inak, zaniká pri skončení trestného stíhania. Aj keď splnomocnenie takto zaniklo, je obhajca oprávnený podať za obžalovaného ešte žiadosť o milosť a o odklad výkonu trestu.

Obvinenému U. H. bola JUDr. Danica Holková ustanovená za obhajkyňu 7. apríla 2017. Verejné zasadnutie pred Krajským súdom v Košiciach sa konalo 22. marca 2018. Predmetom verejného zasadnutia bolo rozhodnúť o odvolaní obvineného U. H. proti rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves z 27. septembra 2017, sp. zn. 3T/102/2015. Spolu s plnou mocou udelenou obhajcovi JUDr. Ivanovi Čurillovi obvineným, bolo odvolaciemu súdu 20. marca 2018 doručené aj ospravedlnenie neúčasti tohto obhajcu z verejného zasadnutia a žiadosť o jeho odročenie. Na danom verejnom zasadnutí z 22. marca 2018 bola za obhajobu prítomná len ustanovená obhajkyňa JUDr. Danica Holková. Konanie sa následne vykonalo bez prítomnosti obvineného U. H., ktorému bolo doručenie riadne vykázané 5. marca 2018.

Dovolací súd má za to, že hoci bolo verejné zasadnutie na Krajskom súde v Košiciach dňa 22. marca 2018 vykonané v neprítomnosti obvineného, boli na to splnené zákonné podmienky. Obvinený mal doručenie vykázané riadnym spôsobom a na verejnom zasadnutí bola prítomná obhajkyňa JUDr. Danica Holková. Obhajkyňa tým, že bola prítomná na verejnom zasadnutí pred odvolacím súdom, mala možnosť uplatniť všetky obhajobné práva. Pozornosťou najvyššieho súdu neuniklo, že obhajkyňa obvineného na danom verejnom zasadnutí predložila konečný návrh, v ktorom navrhla odvolaniu obžalovaného U. H. vyhovieť a napadnutý rozsudok v celom rozsahu zrušiť a obžalovaného podľa § 285 písm. c) Tr. por. spod obžaloby okresného prokurátora oslobodiť. Obhajobné práva obvineného teda boli zaručené.

Ani dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. d) Tr. por. tak nebol splnený.

S poukazom na vyššie uvedené najvyšší súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.